

Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

<https://lublin.ipn.gov.pl/pl5/nauka/konferencje-naukowe/33895,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Polskie-po-dziemie-niepodleglosciowe-na-tle-ko.html>
03.05.2024, 13:06

Międzynarodowa konferencja naukowa „Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji antykomunistycznej w Europie Środkowo-Wschodniej 1944-1956. Próba podsumowania” - Lublin.

[więcej zdjęć](#)

W dniach 20–22 listopada 2006 r. w Lublinie w Sali obrad Rady Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana „Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji antykomunistycznej w Europie Środkowo-Wschodniej 1944–1956. Próba podsumowania”. Została ona

zorganizowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie oraz Zakład Historii Społecznej XX wieku Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Celem konferencji było ukazanie najważniejszych aspektów działalności polskiego podziemia niepodległościowego w Polsce na tle innych konspiracji antykomunistycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1944–1956. Konferencja miała również na celu przedstawienie najnowszego stanu badań nad powojenną konspiracją antykomunistyczną, wymianę doświadczeń, nawiązanie ścisłej współpracy między instytucjami i osobami zajmującymi się tą tematyką, jak również popularyzację wiedzy na ten temat szerszej opinii publicznej w Europie.

Konferencję otworzył dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie Jacek Welter oraz dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej prof. dr hab. Henryk Gmiterek.

Udział w niej wzięło około 200 osób.

Obrady odbywały się według nowatorskiego modelu. Całość tematyki została podzielona na bloki tematyczne. W każdym z nich znalazły się referat, koreferat i dyskusja. Pierwszy dzień oraz przedpołudnie drugiego dnia poświęcone były charakterystyce polskiego podziemia niepodległościowego działającego w latach 1944–1956. Sesja popołudniowa drugiego dnia dotyczyła charakterystyki podziemia antykomunistycznego na Ukrainie, Litwie i Czechosłowacji. Trzeciego dnia konferencji wysłuchano wystąpień na temat obrazu podziemia antykomunistycznego w historiografii i literaturze w latach 1944–2005.

Konferencję zakończył panel dyskusyjny „Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji antykomunistycznej w Europie Środkowo-Wschodniej 1944–1956”. Wzięli w nim udział dr Petr Blažek (Czechy, Uniwersytet Karola w Pradze), dr Arūnas Bubnys (Litwa, Instytut Historii Litwy w Wilnie), prof. dr hab. Jan Lewandowski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), dr Rafał Wnuk (IPN Lublin, Instytut Studiów Politycznych PAN), dr hab. Janusz Wrona (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Panel poprowadził dr Grzegorz Motyka (IPN Warszawa, Instytut Studiów Politycznych PAN).

Dodatkowym punktem programu była prezentacja multimedialna „Atlasu polskiego podziemia niepodległościowego 1944–1956”, która zamknęła pierwszy dzień konferencyjny. Uczestnicy konferencji mieli również możliwość obejrzenia wystawy „»Zaplute karty reakcji«. Polskie podziemie niepodległościowe 1944–1956”.

Na konferencji wygłoszone zostały następujące referaty i koreferaty:

- dr hab. Zdzisław Zblewski (IPN Kraków, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Założenia programowe polskiego podziemia niepodległościowego
- dr Janusz Marszałec (IPN Gdańsk), koreferat
- Agnieszka Łuczak (IPN Poznań), Relacje międzyorganizacyjne polskiej konspiracji antykomunistycznej
- dr Sławomir Poleszak (IPN Lublin), koreferat
- dr Tomasz Łabuszewski (IPN Warszawa), Formy działalności polskiego podziemia niepodległościowego

- dr Maciej Korcuć (IPN Kraków), koreferat
- Piotr Łapiński (IPN Białystok), Polskie podziemie niepodległościowe a mniejszości narodowe
- dr Dariusz Libionka (IPN Lublin, Instytut Filozofii i Socjologii PAN), koreferat
- dr Tomasz Balbus (IPN Wrocław), Aparat represji a polskie podziemie niepodległościowe
- dr Łukasz Kamiński (IPN Warszawa, Uniwersytet Wrocławski), Postrzeganie podziemia niepodległościowego przez polskie społeczeństwo
- prof. dr hab. Andrzej Friszke (Instytut Studiów Politycznych PAN), koreferat
- dr Marek Wierzbicki (Instytut Studiów Politycznych PAN), Konspiracja młodzieżowa w Polsce 1944-1956
- dr Jacek Wołoszyn (IPN Lublin), koreferat
- dr Wołodymyr Wiatrowycz (Ukraina, Instytut Ukrainoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie), Charakterystyka działalności podziemia ukraińskiego, próba analizy ilościowej i jakościowej
- dr Grzegorz Motyka (IPN Warszawa, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk), koreferat
- dr Arūnas Bubnys (Litwa, Instytutu Historii Litwy w Wilnie), Charakterystyka działalności podziemia litewskiego, próba analizy ilościowej i jakościowej
- dr Piotr Niwiński (IPN Gdańsk, Uniwersytet Gdański), koreferat
- Kazimierz Krajewski (IPN Warszawa), Podziemie polskie, białoruskie i ukraińskie na Zachodniej Białorusi
- dr Rafał Wnuk (IPN Lublin, Instytut Studiów Politycznych PAN), koreferat
- dr Petr Blažek (Czechy, Uniwersytet Karola w Pradze), Próby tworzenia oporu zbrojnego na terenie Czechosłowacji po przejściu władzy przez komunistów
- dr Łukasz Kamiński (IPN Warszawa, Uniwersytet Wrocławski), koreferat
- dr Grzegorz Motyka (IPN Warszawa, Instytut Studiów Politycznych PAN), Problem podziemia antykomunistycznego w historiografii sowieckiej w latach 1944-1991
- dr Alexander Gogun (Rosja, Uniwersytet Humboldta w Berlinie), Ukraińskie podziemie antykomunistyczne w historiografii ukraińskiej po odzyskaniu niepodległości
- dr Rimantas Miknys (Litwa, Instytut Historii Litwy w Wilnie), Litewskie podziemie antykomunistyczne w historiografii litewskiej po odzyskaniu niepodległości
- dr Dariusz Małyszek (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Polskie podziemie niepodległościowe w historiografii komunistycznej w latach 1944-1989 oraz w latach 1989-2005